

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 34
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

„Asociațiunea” la Baia-mare.

— Raport special. —

Baia-mare, 9 August n.

Festivitățile zilei de astăzi s'au început cu un lucru neobișnuit prin alte părți locuite de Români. E o specialitate a orașului Baia-mare.

Dl *Alexiu Pocol*, marele proprietariu de mine din Baia-mare, a serbat, anume astăzi, onomastica unei mine de aur, botezată *Leopold*, și din acest incident proprietariul minei, în fruntea întregii sale muncitorimi, a mers la biserica românească (gr. cat.) unde s'au rostit rugăciuni pentru prosperitatea minei, și pentru sănătatea proprietariului.

Muncitorii dlui *Pocol* sunt frumos uni-formați, au muzica lor proprie, care poate emula cu ori-care muzică militară, și sunt la număr cam vre-o trei sute; o armată întrăgă.

În sunetul muzicii a percurs stradele și astăzi această mică armată a muncii oneste, pentru a ajunge la biserică. În frunte mergea dl *Pocol*, în trăsura trasă de patru cai, împodobiți cu panglici albe, și urma apoi muzica, și în urmă muncitorii, în ordne militară, doi cu doi.

La biserică, de la porța curții până la ușa bisericii, muncitorii formau spalir de ambele laturi, și printră ei își face publicul intrarea în biserică.

Serviciul divin s'a început ceva după orele 8. A servit *Dr. E. Dăianu*, protopopul Clujului, însoțit de protopopul Mofinu-lui, dl *Șuta* și de preoții *Dr. Epaminonda Lucaciu*, *Andrieu Pop*, *Ioan Serbac* și *Doroș*. După terminarea liturghiei protopopul *Alexiu Berinde* a ținut o preafrumosă predică, pe înțelesul tuturor.

Sedința primă.

Terminat serviciul divin, muncitorii dlui *Pocol* au mers în aceeași ordine militară, și tot în sunetul muzicii, a casă, ear' publicul s'a întrunit în sala cea mare a hotelului orașenesc pentru a asista la deschiderea adunării generale a „Asociațiunii”.

La orele 10 protopopul *Ioan Pop* din Turț (com. Ugocia) propune trimiterea unei delegațiuni, sub conducerea protopopului *Șuta*, la delegatul comitetului central, pentru a l invita la adunare. Se primește.

În curând apare dl *Parteniu Cosma*, delegatul comitetului, însoțit de delegațiune, și e primit cu sgomotoșe aclamări, după încetarea cărora deschide adunarea prin o frumoasă vorbire (Am dat'o în numărul trecut. Red.). Vorbirea a fost de multe-ori întreruptă de vii aprobări, ear' la fine aplaudată.

Se scôlă apoi dl *George Pop de Băsești* și în numele societății pentru crearea unui fond de teatru român salută în termeni foarte călduroși societatea soră pe acest pământ românesc.

Urméza domnul protopop *Șuta*, care ca director al despărțământului Sătmâr-Ugocia, într'un clasic discurs răspunde la vorbirea de deschidere a presidentului, mulțămind pentru onorea ce s'a dat despărțământului prin ținerea adunării generale pe teritoriul său. Acest frumos discurs a fost de următorii cuprins:

„Sub impresia momentelor înălțătoare de azi, sufletele noastre se îmbracă în sentimente sârbătorești, și pe aripile entuziasmului național ne ridică într'o lume care ne arată calea ce conduce la cultul străbunilor. În sufletul meu se mișcă o lume de mult apasă și destéptă la viață mărirea vremilor trecute, din forul roman par' că aud pe măestrul oratoriei antice aducând tributul admirațiunii poporului imperat „Ospeciem dignitatemque populi romani”. Ornamentul și demnitatea poporului român. „Illo fuit pulchritudo populi

romani, illo forme, quam in campo videsti”. Aceași a fost frumseța poporului roman ce s'a manifestat în cultura și instituțiunile lui, aceea a fost mândria lui, ce s'a eternizat în monumentele lui. Gândul îmi sbôră la anul 104, când la légănul unui popor apare geniul latin, și încântat de frumseța aceluia, pune două sărutări, una pe frunte, că Român să fie numele lui, alta pe buze, că limba să și iubescă. De atunci până azi 18 vécuri, și numele de Român nici-când nu s'a șters din mintea acestui popor, și îl păstrează până în zilele noastre, ear' dragostea cătră limbă e atât de mare, în cât se miră însuși istoricul Bonfiniu: „ut non tantum pro vitae, quantum pro linguae incolumitate certasse videntur”. Că mai mult se luptă pentru limbă de cât pentru viață. Provedința ni-a conservat acest tesaur — zice T. Cipariu în adunarea constituantă a „Asociațiunii” la anul 1861, — un tesaur născut în noi la țipele maicei noastre, dulce ca sărutul măicuțelor, când ne aplecăm la sinul lor, tesaur mai scump de cât viața, pe care de l'am perde — atunci mai bine să ne înghită pământul de viu; oh! pentru-că în limba sa trăește și móre fiește-care popor. Și minunea acósta a latinității dá așa avént fantasiei mele, că de câte-ori vreau să simbolizez „Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român” în activitatea ei, tot de atâtea-ori reapare în conturele unui geniu, ce are așa mare asemănare cu cel din vremile de demult. Acest geniu, an de an, în lunile ce înclină spre toamnă, îmbracă haine de nuntă, pornește la drum dintr'un colț al țării în altul, ca să adie ómeni din nemul seu. În călătoria sa triumfală de est-an a ajuns până în părțile nord-ostice ale țării, la Români din Sătmâr — la Baia-mare, unde generația de azi a Românilor sub presidenția dvóstré, dle president, s'a întrunit într'un scop național de a zidi templu culturii române, în care să se păstreze: rassa, limba și sufletul latin al poporului român din Sătmâr și Ugocia. Sătmârul se bucură, și prin rostul meu îi zice: „Bine ai venit on. adunare pe pământul pitoresc al Băii-mari. Inimile și sufletele noastre vă salută și vă îmbrătoșeză cu iubirea caldă a Românului, care își cunoște frații. Întrebă după numele noastre, ascultă la cuvintele ce sbôră de pe buzele noastre, și te vei convinge despre marea adevér enunțat mai an de primariul Romei, Galuppi: „că întru adevér lucru de mirat în istorie, țaria poporului român întru a și păstra numele și moștenirea sfântă a limbii și a naționalității sale”. După atâtea potop de vreme, șezezați aici la granițele românismului vorbim și noi o limbă vorbită de preste zece milioane de Români, cari înălțăză o unitate fără exemplu în istoria limbilor. On. adunare! Cultura și literatura forméză bazele de existență a unui popor. Cultura destéptă la conștiință, întinde prosperitate, asigură libertate, ear' în limbă și literatură se reoglindeză viața popórelor. Cultura, sub a cărei devisă luptăm și noi, nu e privilegiul unui popor, nici monopolul unei națiuni, ci e un ideal comun. Zeii au înălțuit pe Prometeu la o stâncă din Camas pentru-că a furat focul din ceriu, ca să l deé ómenilor. Zeii păgâni au voit a ținé în întunec omenimea, dar' Dumnezeu adevérat a zis „să fie lumină”. Cultura e lumină, e sórele în jurul căruia se învêrt cu plăcere națiunile, la care să ținéscă inima și mintea tuturor, și emulațiunea acósta a făcut, ca cultura să d. vină un însemnat factor de putere al popórelor. De a ridica nivelul cultural și intelectual s'a înființat și „Asociațiunea”, căci un popor numai atât valoréză înaintea lumii, în cât își desvóltă cultura și literatura; însă o cultură numai atunci

e trainică și póte chiăma tóte forțele la viață, dacă e adăpată la isvorul sentimentelor naționale, altcum e numai o plantă subțirică în florărie. Condușă dar' de sentimentul conservării de rassa, a culturii latine, și de a reda frumseța de odinioară a poporului român, a venit „Asociațiunea” la Sătmâr, și dacă așa dispune de elocvența lui Ciceró, așa aduna tóta suflarea românească în jurul „Asociațiunii”, ca să înțelégă, că limba e valorul, proprietatea, onorul, sângele și ființa noastră etnică, sau dacă așa avé puterea fermecătoare a geniului latin, așa pune și eu un sărut pe fruntea aceluia popor român, în a căruia vatră arde neîncetat focul iubirii de nem, și dacă sărutul meu n'ar avé efectul dorit, vè rog pe voi, iubite mame române, să dați voi acel sărut fermecător copiilor vostri, întreg poporului român, căci numai sărutul din ușa raiului e mai dulce de cât sărutul vostru, și ce voiți voi voește și Dumnezeu, căci

Nu știm ce e scris în stele,
Au să vină zile grele.
Nu știm vremea ce aduce,
Dar' Românii și face cruce
Și se'ncrede în puterea unui mare Dumnezeu.”

Aplause sgomotoșe au subliniat neconținut aceste frumoșe și românești cuvinte, ear' după terminarea cuvântării oratorul a fost felicitat din tóte părțile.

Să întră în ordinea de zi. Pentru a se puté constata numărul și numele celor prezenți, delegații, la propunerea presiului vin rugați, ca după încheierea ședinței să se anunțe la secretariul Asociațiunii.

Urméză raportul general al comitetului central cătră adunarea generală, care la propunerea dlui *Aurel Isacu* se consideră de cetit.

Se presintă adunării generale demisia primului secretariu al Asociațiunii, *Dr. Cornel Diaconovich*, demisia unor membri din comitet, și cererea secțiunilor literare pentru urcarea dotațiunii. Se vor preda comisiunilor.

Avénd să se facă alegerea comisiunilor ședința vine suspendată pe 5 minate pentru consultare. După redeschidere dl *Alexiu Pop*, preot în Sasari, propune, ear' adunarea generală alege:

- în comisiunea pentru esaminarea raportului general pe domnii: *Dr. E. Dăianu*, *Gavriil Barbu* și *Dr. Nicolae Vecerde*;
- în comisiunea pentru esaminarea socotelilor pe domnii: *Andrieu Cosma*, *Emerie Pop*, *Nicolae Nilvan*, *Florian Cocian* și *George Petrovan*;
- în comisiunea pentru propuneri pe domnii: *Dr. Teofil Dragoș*, *Ioan Serbac*, *Vas. Ardelean*, *Gavriil Barbu junior* și *Gavriil Szabó*.

Pentru censurarea propunerii făcute de dl *Nicolae Fabian*, ca Asociațiunea să angajeze pictori români, pentru a face portretele figurilor mărețe ale trecutului nostru, spre a avé familiile române cu ce să și împodobescă casele, — se alege o comisiune specială, compusă din domnii *Vasile Pop*, *Dr. Valer Brănice* și *Dr. Aurel Valean*.

Se cetesc telegramele de felicitare, sosite din Brașov (*Andrieu Bérsan* și *Dariu*, fie-care separat), de la Orșova (*Petru Călcunariu*) și de la *Gmunden*, de unde domnul *Alexandru Mocsonyi*, presidentul Asociațiunii, a telegrafat următoarele:

„Regret viu că din considerațiuni sanitare nu pot saluta în persoană onorata noastră adunare generală. Cu sufletul și inima sunt însă întré Dvóstré. Pregătirile în stil mare ce le făcuse brava noastră inteligență națională din părțile Sătmârului și ale Ugoiei dau speranță, că ideea culturii naționale va serba un nou triumf la Baia-mare. Cu

acésta dorință mă recomand bunăvoinței domniilor vóstre. *Alex. Mocsonyi*.”

Ședința se încheiă la orele unsprezece și un sfert anunțându-se a doua pe ziua următoare la orele zece, și dându-se voie liberă membrilor Asociațiunii să participe la ședințele comisiunilor, cu vot consultativ.

Banchetul.

La ora unu s'a început banchetul în curtea hotelului mare. Era îndesată de lume. Din partea autorităților locale a luat parte la banchet: primariul, protonotariul și căpitantul de poliție. La momentul potrivit dl *Parteniu Cosma*, delegatul comitetului, ridică paharul întru sănătatea *M. Sale Monarchului*. Publicul se ridică în picioare și astfel ascultă toastul, care a fost de următorii cuprins:

„Românul blând și recunoscător din fire, ajutorat și de creșterea ce i-o dá biserica sa națională, este cel mai loial supus al Dinastiei și cel mai bun patriot.

Este unicul popor întré credincioșii bisericilor naționale de ritul oriental, a căruia limbă liturgică, fiind limba ce o vorbește, pricepe întreg serviciul divin, și cu răspunsurile sale contribuie la îndeplinirea lui.

Nu este un act religios în biserica românească, îndeplinit în biserică sau afară de biserică, în care preotul să nu provóce pe credincioși: „Să ne rugăm pentru multluminatul și mult stăpânitorul Impérat și Rege al nostru *Francisc I.*” etc., ear' poporul răspunde cu „Amin!”

Acésta creștere religioasă, în mintea și inima Românului la primul loc după Dzeu a așezat pe Domnitoriul seu; ținénd cu sfințenie la credința neclintită și iubirea fiescă, nefățărută cătră Acela. Un tesaur neprețuit acesta, care în statele monarchice este cel mai înalt patriotism.

Și acésta așa va rămâné până când Românul va rămâné credincios religiei sale erizite de la strămoși, ceea ce, întré multele ispite de astăzi, în fórté mare măsură atirná de la puternicul sprigin al tuturor organelor statului.

Purcedénd din acest simț de loialitate înnăscut Românului, chiar și întemeietorii Asociațiunii noastre pe acela l'au instituit drept petró fundamentală a fortăreții noastre culturale, când în prima lor petițiune, amintită în cuvântul meu de deschidere, zic:

„Dreptaceea, umilit subscriții, p'atrunși de acésta convingere generală a națiunii noastre și de simțul de datorință al fie-cărui cetățean, a contribuít după puteri spre înaintarea culturii populare, spre promovarea industriei și a agriculturii și spre — de acestea atárnătórea fericire a statului, — ca credincioși sudiiți și servi ai Maj. Sale apost. preagrațiosului nostru Domn și Impérat, s'au simțit chiămați a cugeta despre mijlócele prin cari, de și barem parțial, s'ar puté ajunge amintitul scop al luminării poporului și au devenit la acea convingere tare, că acel scop mai sigur se póte ajunge prin întrebuintarea simbolului Preagrațiosului nostru Domn și Impérat „*Viribus unitis*”.

Credincioși tradițiunilor noastre deci, și la acésta solemnitate culturală, la primul loc să ne ridicăm inimile pentru întemeietoriul Asociațiunii noastre, pentru Preabunul și Preagrațiosul nostru Rege, Care în lunga Sa domnire dór' nici-când n'a fost mai îngrijorat de sórtea popórelor Sale de cât astăzi, dór' nici-când n'a avut de rezolvat mai grea problemă, de cât este aceea care l' preocupă în momentele acestea, și Care nici-când n'a avut mai mare trebuință de adevératul patriotism al popórelor Sale de cât astăzi.

Să rugăm pe Dzeu să-i ajute!

Inchin în sănătatea, fericirea și îndelunga viață a Maj. Sale Regelui nostru apostolic Francisc Iosif I.!

Să trăască! Să trăască! Să trăască!

S'au mai rostit apoi următoarele toaste oficiose.

Dl *Avram Breban* pentru president și comitetul central al Asociațiunii. I-a răspuns dl *Dr. Beu*, toastând totodată pentru autoritățile publice locale. Finea toastului dlui *Beu* a fost rostită ungurește. A răspuns imediat primarul orașului, dl *Gelert Endre*, în termeni foarte călduroși.

A toastat apoi preotul *Constantin Lucaci*, pentru oșpeții sosiți din mari îndepărtări. A răspuns frumos și adânc emoționat dl *George Pop de Băsești*.

Protopopul *Lazar Iernea* a toastat pentru poporul român. I-a răspuns țeranul *Atanasie Demian* din Negreie, cu multă pricepere.

Pentru femeia română a toastat *Vasile Ardelean*; pentru reprezentanții presei protopopul *Ioan Pop* din Turț (a răspuns *Russu-Șirianul*); pentru tinerime *Dr. G. Tripou*, (a răspuns *G. Barbu junior*); pentru comitetul aranjator dl protopop *Dr. Dăianu* (a răspuns *Dem. Cionte* și *Romul Avram*) și în urmă, la generala dorință, într-o fenetică aplaus a toastat *Dr. Vasile Lucaci* pentru libertate.

Masa s'a ridicat la orele patru.

Ședința literară.

La orele 5 s'a ținut ședința literară, în sala mare a hotelului. Au fost rostite două conferințe, una a profesorului *Negruiu* din Blaj, din domeniul economiei de câmp, ascultată cu viu interes și de țerani, și alta a profesorului *Dr. Florian Stan* din Beiuș, din domeniul gramaticii, despre scrierea sunetelor *ă* și *î*.

Concertul.

Sera, la orele 8 s'a început apoi concertul. Sala a fost literalmente îndesată de public. Programul a fost executat cu cea mai mulțămitoare esactitate. Corul mixt, compus din domnișore și tineri studenți, de la universitate și teologie, a făcut începutul cu „Cântecul ciocârlii” de Mendelsohn-Bartholdy. Dirigent dl *Vasile Bașota*, medicinist. A mai cântat apoi corul bărbătesc: „Din ședători”, potpouri de I. Vidu, corul mixt: „Hora dobrogeană”, și corul bărbătesc: „Ciasul rău” de Vorobchievici. Tote cântările au fost sgomotos aplaudate.

Dșora *Lucreția Murășan* (fiica dlui medic *Dr. Murășan* din Beiuș) a cântat la pian cu multă dexteritate „Capricio” de Mendelsohn, apoi „Doina Oltului” de G. Vasiliu, și „La Zingara” de Donizetti. A fost distinsă după prima prestațiune viu aplaudată cu un frumos buchet.

Dșora *Virginia Gall*, binecunoscuta noastră artistă, s'a dovedit și acum de o cântăreță de prima ordine. A cântat „Sanduzza” din opera „Cavaleria rusticana”, apoi „Vals” din opera „Romeo și Julia” de Gounod, și „Romanță”, doină de un modest necunoscut, care însă știe bine grupa motivele frumoase românești. Dșora *Gall* asemenea a primit bu-

chet frumos de flori. Acompaniarea la pian i-a făcut-o dșora *Lucreția Murășan*.

Artistă desvârșită în pian e dșora *Valeria Isacu* (fiica dlui *Dr. Aurel Isacu* din Cluj), care a cântat cu rară dibăcie „Rapso-die română” de Lubici, și „Balada I-G-Moll” de Chopin. A primit buchet și aplause frenetice.

Inimile publicului le-a cucerit dșora *Anușa Oniș* (binecunoscută publicului sibian) cu cântarea admirabilă a pieselor „Staccato Polca” de Richard Mulder și „Doina” din „Măriora” de Kirchner. Acompaniarea la pian a făcut-o dșora *M. Oniș*. Ambele au fost distinsă cu buchete de flori. Au mai cântat apoi la violă dnii *Ales. Rusu* și *Basilii Bașota* cu multă dexteritate.

Publicul a rămas pe deplin satisfăcut și mulțămît cu concertul, terminat la orele unsprezece și jumătate. Sub durata concertului, un grup de nemulțămîți (erau cam la două sute), a trecut mai de multe-ori pe sub ferestrele salei în care s'a dat concertul și cântând imnul ungureș și cântecul lui *Kossuth* a demonstrat în contra societății române, întrunită la concert, fără a comite însă alte fapte mai grave.

După concert publicul s'a intrunit iarăși în curtea hotelului la cină comună, unde a rămas până târziu în noapte, distras fiind de doinele cântate din partea tarafului de lăutari din Bistrița.

Ședința a doua.

— 10 August n.

Ședința a doua a adunării generale s'a ținut astăzi. A fost deschisă la orele 10. La ordinea zilei se pune raportul comisiunii alesă pentru examinarea raportului general al comitetului central adresat către adunarea generală.

Raportor e dl protopop *Dr. Elie Dăianu*, care, după un esposeu amănunțit și clar, constată că mai multe hotărâri ale adunărilor din trecut nu sunt încă executate, într-cât adecă nu li-se dă de urmă în raport, ca d. e. hotărârea adusă înainte cu doi ani de a se scrie istoricul Asociațiunii, ceea-ce a îndemnat comisiunea să vină cu o propunere concretă în privința acasta.

Ce se atinge de faptul, că numărul membrilor Asociațiunii a scăzut în anul trecut, comisiunea își exprimă dorința, ca comitetul să caute și să întreprindă tot ce se poate, pentru-ca numărul membrilor să crească din an în an, ear' nu să scadă.

Despre averea Asociațiunii va raporta cealaltă comisiune, încredințată cu examinarea socotelilor și a bugetului, ear' comisiunea pentru raportul general nu poate de cât să iee spre știre datele auate în raportul general.

Cu privire la biblioteca Asociațiunii, comisiunea ar dori să se jertfescă mai mult pentru îmbogățirea bibliotecii, și ca pe tema și sub titlul acesta economii să nu se facă.

Comisiunea ia act despre activitatea despărțimintelor, espusă în raportul general, do-rind, ca despărțimintele să fie mai sever controlate și să fie animate pentru a des-volta activitate tot mai mare.

Datele despre școla civilă de fete sunt mulțămitoare, comisiunea le ia deci spre știre.

Referitor la secțiunile literare comisiunea nu are mult de spus, fiind-că însuși raportul spune prea puțin despre ele, ceea-ce probabil vine de acolo, că secțiunile se luptă încă cu greutatea începutului. De altcum comisiunea crede, că în urma schimbării ce se va face în curând la centru, în urma demisionării secretarului-prim, se va arăta și aci o îndreptare.

Cu privire la ajutorarea școlilor, comisiunea crede de necesar să se aducă jertfe pentru școle unde cere necesitatea, de aceea va propune trecerea în buget a sumei de corone 2000 în scopul acasta, luând înțelegere în privința acasta cu comisiunea încredințată cu stabilirea bugetului.

În chestia demisionărilor din comitetul central, comisiunea e de părere, că demisiunea P. S. Sale dlui *Dr. V. Hossu*, episcop gr. cat. al Lugojului, și a dlui *Crefu*, să se primescă, ca deplin motivată. Să nu se primescă însă demisia dlui canonic *Dr. Bunea*, fiind-că nu e motivată cu nimica, ci domnul *Dr. Bunea* să fie pofit a face și mai departe pe membrul în comitetul a cărui podobă a fost până acum, în urma recunoscutei sale autorități pe terenul literar. (Dlui canonic *Dr. Bunea* i-se fac ovațiuni).

În urma tuturor acestora, comisiunea își formulează propunerile astfel:

1. Raportul general al comitetului central să se iee spre știre.

2. Adunarea generală să dea expresiune durerii pentru decesele întâmplare între membrii Asociațiunii de la ultima adunare generală până la adunarea prezentă.

3. Demisiunea domnilor *Dr. V. Hossu* și *Crefu* din comitetul central să se primescă și comitetul să se întregescă prin alegere de doi membri, ear' demisiunea dlui canonic *Dr. Bunea* să nu se primescă.

4. Să se voteze mulțămîta „Albinei” pentru angajamentul luat de a manipula în mod gratuit averea Asociațiunii, și dlui *Andrei Cosma*, pentru aranjarea favorabilă a lăsamântului rămas de *G. Filep* și de *Nichita*.

5. Adunarea generală să încuviințeze dispozițiile luate din partea comitetului cu privire la clădirea unei case de închiriat și a casei naționale, îndreptând comitetul să dea clădirile în întreprindere și să anticipeze capitalele necesare.

6. Adunarea generală să exprime mulțămîta tuturor donatorilor casei naționale, precum și reuniunii arhitecților din Viena, pentru cenzurarea în mod gratuit a planurilor casei naționale.

7. Adunarea generală să primescă demisiunea prim-secretarului *Dr. Cornel Diaconovich*, încredințând comitetul cu facerea pașilor de lipsă pentru întregirea postului.

8. Adunarea generală să decidă trecerea în buget în fie-care an a sumei de corone 2000 pentru ajutorarea școlilor profesionale române.

9. Adunarea generală să invite comitetul să execute hotărârile încă neexecutate din trecut.

Tote propunerile comisiunii se primesc, și anume, cele șese dintăiu, fără discuție, cea de sub punct 7. cu adausul dlui *Dr. Branisce*, acceptat și de comisiune, ca prim-secretarului să i-se exprime mulțămîta pentru serviciile aduse Asociațiunii, cea de sub 8. cu adausul propus de dl *Nicolae Nilvan*, ca suma preliminară să se întrebuiințeze pentru cumpărarea de cărți și rechisite de școlă, și cea de sub punct 9 cu adausul dlui *Dr. Branisce*, ca și secțiunile literare să fie invitate din partea comitetului să elaboreze câte un plan de muncă, câte un program de acțiune până la proxima adunare generală.

Urmază raportul comisiunii petiționare.

Raportor *Dr. Valer Branisce*. Comunică, că o singură propunere a fost predată comisiunii, a profesorului din Beiuș, domnul *N. Fabian*, pentru facerea de tablouri din trecutul nemului, spre a pute fi împodobite cu ele casele românești. Comisiunea o recomandă spre primire, cu o mică întregire, și propune să se predea comitetului central pentru a prezenta la adunarea proximă planul de executare. După discuția la care ia parte preșidiul (dând unele deslușiri), dl *Paul Rotariu* și *Dr. Sextil Pușcariu*, se primește propunerea dlui *Rotariu* de a nu se decide în meritul propunerii, ci propunerea să fie dată comitetului spre studiere, avînd să facă raport la adunarea generală viitoare.

Urmază raportul comisiunii pentru cenzurarea socotelilor și stabilirea bugetului.

Raportor dl *Andrei Cosma*. Propune, ca după ce socotelile s'au aflat în regulă, să fie aprobate. Cu privire la suma de 400 fl. preliminară pentru remunerare colaboratorilor de la „Transilvania”, comisiunea află că nu e corect, ca suma acasta să o cuzioneze în socoteli prim-secretariul, ci însuși colaboratorii, cari o primesc. Face propunere în acest înțeles. Se naște discuție animată. Vorbesc pentru propunere *Dr. Dăianu*, *Nicol. Nilvan* și raportorul, contra: *Dr. Isacu*, *Paul Rotariu* și *Dr. Valer Branisce*, care propune menținerea usului de până acuma. La votare se primește propunerea dlui *Branisce*.

Bugetul se votează. Asemenea se votează regulamentul pentru cassă, cu unele modificări stilare.

În urmă raportul comisiunii pentru adunarea de membri noi, dl *Ioan Serbac*, comunică, că membri fondatori s'au înscris următorii: proprietariul de mine *Alexiu Pocol*, *Dr. Teofil Dragoș*, *Vasile Pop* (advocat în Arad) *Dr. Ioan Vaida Voevod*, și institutul „Sătămăreana”. S'au înscris apoi mai mulți membri pe viață și ordinari, încasându-se în bani gata suma de corone 3400, ca taxe.

Toți se declară membri ai Asociațiunii.

Se cetesc numeroase telegrams de salutare, anume: de la I. P. S. Sa metropolitul *Ioan Metianu* (aplaude), de la directorul despărțământului din *Sighet*, din *Lugoj* de la *Dr. Popovici* și soții, din *Năsăud* de la vicariul *Deac* și soții, din *Brașov* de la *Lengher* și alții, din *Câmpeni* de la *Dr. Chirtop* și alții, din *Șomcuta* de la *Elie Pop* și poporul, din *Budapesta* de la *Potcașiu*, din *Govora* (România) de la *Dr. Drăgescu*, din *Cluj* de

FOIȘORĂ

Dan căpitan de plaiu.

De I. Manliu.

(Urmare).

Astfel un cosas harnic taie cu ascuțita lui cósă erba desă, făcînd două brazde lungi și grose. „Mișeilor!” strigă Dan cu glas de tunet; „cine vrea vitejie să steie în față cu Dan!” Numele lui Dan trecu din gură în gură prin rîndurile Tătarilor, precum trece un cuțit rece prin inima caldă.

Acest nume îl știau bine; că și micii copii îl aușiseră de la mamele lor, când acestea voiau să i sperie. Dan trebuie să fie un smeu, ori un uriaș cu un ochiu în frunte, care înghite un om cum ai înghiți o bucată de pîne. Astfel își închipuiau ei pe Dan după spusele mamelor lor, i-au aușit vocea grozavă! Fug îngroziiți Tătarii . . . care de care caută să scape mai curînd de mörte. Cei din urmă ucidau pe cei de dinainte, ca să și facă loc să fugă. Să fugă? Isbiți de o parte de Dan, ear' de cealaltă de Ursan, ei erau acum strînși la mijloc ca într-o două ziduri tari. Măcelul era îngrozitor! Căii vi-

tejilor Români înaintau cu greu urcînd mările de trupuri ciuntite, de ôse rupte, de bucăți de carne frămîntate într'un lac de sânge. Gâturile și piepturile lor erau ude de sânge și de sudore. Zeci de vieți răpia dintr'o dată paloșul lui Dan; zeci de capete se spîrgiau dintr'o singură lovitură a buzduganului lui Ursan.

Dar' iată că din paloșul lui Dan un fulger scapără și arma împreună cu mâna luptătorului este isbită în dörêt.

Uimit se uită dînsul să vadă cine a isbit cu atîta putere, și vede pe Ursan, care în furia luptei nu cunoscuse pe Dan și era gata să lovescă din nou. „Oprește, Ursane!”, strigă Dan. „Noroc, tată Dane!” strigă Ursan, recunoscîndu-l. „Noroc și ție, Ursane”, răspunse Dan. „Acum de-a curmezișul! Tu la drêpta și eu la stînga, și isbîndă la amîndoi!”

Nu isprăvi bine vorba și o lance haină, despîcînd aerul, vine și se înfige adînc în cerbicea lui Ursan. Tresare vitêzul, apoi șovăie și în urmă se rîstörnă de pe cal cu greutate. Intr'o clipă se dete jos și Dan și sprijinînd capul lui Ursan, ce se lupta cu mörtea, răcnî ca un tîgru rănit: „Te-au omorît mișeii!” și cu brațul hotărît smulse lancia din gâtul rănitului: Sângele țîșni din rana adîncă și în-

tunerecul mörții îi cuprinse ochii. „Copila mea!” îngîănă el cu un glas stîns, apoi ochii sticloși i-se ațîntiră în ochii lui Dan. Ursan muri împlinindu-și cea mai sfîntă datorință pentru țeră. Intr'aceea o mare îngrămădire în capul unei alese cete de Tătari. Cu stêgul verde în mîna, înainta repede spre inimă taberii sale zecimate și risipite chanul. Vêdîndu-l, Tătarii fugari se string din tôte părțile și se grămădesc în jurul celor doi viteji Români. „Dan!” stigă chanul, „vreau pe Dan, viu ori mort! Pune-ți mîna pe dînsul!” Cu furia lupilor flămîndi năvălesc acum Tătarii, dar' se opresc îngroziiți la trei pași; — nimeni nu îndrăsește să între în vîrtejul purtător de mörte al iataganului lui Dan: nimeni nu i poate înfrunta privirile fulgerătoare.

„Întîndeți arcurile!” strigă chanul. Atunci o ploie de săgeți vijie prin aer și se lasă cu iuțela paserii ușore asupra lui Dan. Multe se opresc în șerpariul gros, una i-se împlîntă însă sub umêrul stîng și pîtrunde într-o cöste. Un fior de durere făcu pe Dan să lapede paloșul din mîna, și, apucînd cu grabă să-géta, el o smulge roșie de sânge din rana deschisă. Zeci de Tătari năvălesc atunci asupra vitêzului desarmat. De acum nu mai era scăpare pentru Dan; el se supuse sorții

neînduplecate. Legat cu mînile la spate, e dus pe urma fraților săi Moldoveni, în robia tătărăscă. Urlete de bucurie rêsunau din mii de pepturi păgănești. Toți vor să 'l vadă; toți vor să se convingă cu ochii lor, că Dan e și dînsul om ca toți ômenii, și nu e nici strigoiu, nici smeu, nici uriaș, după cum le povestiseră mamele lor, când erau copii mici. Insu-și chanul înainta călare în fruntea cortegiului și pe fața lui strălucea o mândrie triumfală. „Strângeți lanțurile bine, cu capul rêspondeți dacă va scăpa!”

Astfel striga chanul, Tătarilor cari conduceau pe Dan, ear' în gînd își zicea: Dan, vestitul Dan, e în mînile mele și acasta este o biruință. În vreme ce alte cete de Tătari se îngrămădiră în jurul trupului lui Ursan. Fie-care vrea să 'l vadă să se încredințeze din vêdute că e mort. Unii îi admiră calul, alții cîntăresc în mîni greutatea buzduganului. Toți vor să aibă prada, toți vor să ducă în țera lor aceste trofee mărețe. O cörtă înversunată se iscă într-o dîșii, și o luptă sîngerösă se încinse într-o țera de arme.

(Va urma).

Nr. 308 1903.

[186] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de **paroch** în parochia de clasa a III-a **Fueș-Bagara**, tractul Iliei, pe baza rezoluției Preavenerabilului Consistoriu arhiepiscopalesc din 11 Martie a. c. nr. 2841 Bis. și a concludului comitetului parochial din 13 April a. c., se scrie prin această concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în c. B. pentru întregirea venitorilor preoțești de la stat, despre cari venite concurenții și pot lua informații de la subscrișul oficiu protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au a și așterne cererile lor instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul indicat și au a se prezenta în vr'o Duminecă sau sârbătoare în biserică pentru a cânta, eventual a celebra și cuvânta. Iliia, la 17 April 1903.

In conțelegere cu comitetul parochial — Oficiu protopresbiteral gr. or. Iliia.

George Oprea
protopresbiter.

Nr. 415 1903

[187] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de **învătători** în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Murș-Oșorhei, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Erdő-Sângeorgiu**, 2. **Egerseg** cu filia **Murș-Sâncaiu**, 3. **Ghernesig**, și 4. **Veția**, cu salariu de câte 600 cor., cuartir și grădină.

Cuincuenalele se vor computa de la instituirea definitivă și serviciu neîntrerupt în r respectiva comună.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi sunt îndatorați a conduce în toate Duminecile și sârbătorile cântările liturgice cu elevii și a se prezenta în vr'o Duminecă ori sârbătoare în biserică spre a și arăta dexteritatea în cântări și a face cunoștință cu poporul; ear' suplicile de concurs instruite conform normelor în vigoare a le așterne subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul indicat, și cari pe lângă salariul de concurs ar mai face pretențiuni și la cuincuenale după anii serviți în alte comune, au să și espună acele pretențiuni în petițiile lor de concurs, pentru-ca comunele să se știe orienta la alegere.

Nasna, 24 Iulie 1903.

Oficiu protopresbiteral gr. or. al tractului Murș-Oșorhei în conțelegere cu comitetele parochiale.

Stefan Bussu
adm. prot.

Nr. 270/1903

[172] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor vacante de **învătători** de la școlile elementare populare gr. or. din parochiile mai jos însemnate, prin această se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Ciceu-Hășnaș**, un post cu salariu de 600 cor., din care 300 cor. ajutoriu de stat, ear' 300 cor. de la popor. Cuartir, grădină și 2 stângini lemne de foc.

2. **Ding**, un post cu salariu de 600 cor., din care 490 cor. de la popor, ear' 110 cor. ajutoriu de stat. Cuartir în edificiul școlii după ridicarea școlii proiectate, grădină și o jumătate sôrte de lemne din pădurea urbană.

Concurenții au a și așterne rugărilor, instruite conform legilor în vigoare, la subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis și a și formula pretenșiunile cu privire la cuincuenale.

Dej, 14 Iulie 1903.

Oficiu protopresbiteral al tractului gr. or. Dej în conțelegere cu comitetele parochiale.

Teodor Hermann
protopresbiter.

Nr. 287 1903.

[184] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **învătători** de la școlă rom. gr. or. din parochia **Jibert**, tractul protopresbiteral Cohalm, se scrie concurs cu termen de 30 zile în urma venerabilei ordinațiuni consistoriale cu nr. 7235 școl., din oficiu.

Emolumentele: 400 cor. de la popor, și 200 cor. de la stat.

Reflectanții să și așternă petițiunile în regulă la oficiu protopresbiteral concernent.

Cohalm, în 23 Iulie, 1903.

Nicolae D. Mircea
protopop.

Nr. 272/1903.

[160] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de **învătători**, în comunele mai jos numite, din protopresbiteratul Cohalmului, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Crihalma**, cu salariu anual de 600 corone, prin repartițiune de la popor, cuartir și lemne de foc.

2. **Mucundorf**, cu salariu anual de 600 corone.

Cei aleși la aceste posturi vor fi datori a conduce școlarii în Dumineci și sârbători la biserică, având a cânta cu ei la sf. liturgie.

Cererile instruite conform normelor se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul sus indicat.

Oficiu protopresbiteral gr. or. Cohalm, în conțelegere cu comitetele parochiale.

Cohalm, în 8 Iulie 1903.

Nicolae D. Mircea
protopresbiter.

Nr. 401—1903.

[167] 2—3

Concurs

Pentru întregirea definitivă a posturilor de **învătători** din comunele: **Urisiul-superior**, **Potoc**, **Idicel-sat** și **-padure**, **Dumbrava**, **Murș Cuesdin**, **Filea**, **Măieru** și **Poleți** — se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt: câte 600 corone din repartiție, cuartir și lemne de încălzit.

Petenții, în suplicile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, vor indica: dacă pe lângă plata din concurs ar mai face pretențiuni și la cuincuenale, după anii de serviciu în alte comune, spre a se pute orienta comunele, la alegere.

Suplicile concursuale sunt a se așterne, în termenul deschis, oficiului protopresbiteral în Szász-Régen.

Oficiu protopresbiteral gr.-or. Reghin. Reghinul-săsesc, 8 Iulie 1903.

Cu conțelegerea comitetelor parochiale:

Galaction Șagău
protopresbiter.

Nr. 508 1903

[168] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor vacante de **învătători** de la școlile comunelor mai jos însemnate din protopresbiteratul Sighișora, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Ferihaz**, cu salariu anual de 600 cor., cuartir gratuit în edificiul școlii și lemnele necesare de foc.

2. **Zoltan**, cu salariu anual de 600 cor., cuartir gratuit în edificiul școlii și lemnele necesare de foc.

3. **Trapold**, cu salariu anual de 600 cor., și anume: 400 cor. în bani, vițuale și folosirea de pământ cu 200 corone, cuartir gratuit în edificiul școlii și lemnele necesare de foc.

Reflectanții la aceste posturi cu îndatorirea, a provede instrucțiunea școlarilor de la 6—12 ani și celor de la 13—15 ani, și a ține în Dumineci și sârbători strană în biserică, să și așternă petițiunile concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul indicat, cu îndatorirea a se prezenta în vr'o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a și arăta dexteritatea în cele rituale, preferindu-se cântăreții buni.

Sighișora, 11 Iulie 1903.

Oficiu protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișora în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. 599/1903

[183] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de **învătători** de la școlile noastre confesionale gr. or. române din mai jos însemnatele comune în protopresbiteratul gr. or. Avrig, se scrie prin această concurs cu termenul până la 15/28 August 1903.

1. **Glâmboca**, un post, cu salariu anual de 600 corone, și anume: 440 cor. din ajutoriu de la stat, și 160 cor. din alodiul comunal; cuartir natural și lemnele necesare pentru foc.

2. **Sebeșul-inferior**, postul de al treilea învățătoriu, cu salariu anual de 600 cor., cuartir și 4 stângini de lemne.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi să și așternă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrișul oficiu protopresbiteral gr. or. al Avrigului în Avrig (posta Avrig, Felek, Szebenvarmegye) până la termenul sus indicat.

Avrig, 25 Iulie, 1903.

Oficiu protopresbiteral gr. or. Avrig.

Ioan Cănde
protopresb.

Nr. 128/1903

[165] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor vacante de **învătători** din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Făgăraș, se scrie prin această concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Berivoii-mici**, cu salariu anual 600 cor., cuartir și lemne de foc.

2. **Calbor**, salariu anual 600 cor., cuartir și lemne.

3. **Cuculata**, salariu anual 600 cor., cuartir și lemne.

4. **Dridif**, salariu anual 600 cor., cuartir și lemne.

5. **Făgăraș**, salariu anual 600 cor., cuartir și lemne.

6. **Herseni**, salariu anual 600 cor., cuartir și lemne.

7. **Păreu**, salariu anual 600 cor., cuartir și lemne.

8. **Șercaița**, salariu anual 600 cor., cuartir și lemne.

9. **Veneția-superiără**, salariu anual 600 cor., cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi să și așternă suplicile lor instruite conform legilor din vigoare la subscrișul oficiu protopresbiteral în termenul sus indicat.

Făgăraș, 8 Iulie 1903.

Oficiu protopresbiteral gr.-or. Făgăraș în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Iuliu Dan
protopop.

Nr. 342 1903

[150] 3—3

Concurs

La postul al doilea de **învătători** în parochia gr.-or. **Cebea** (Czebe), protopresbiteratul Zarand, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Salariu anual de 600 cor. solvite anticipative din capitalul depus la „Crisana“ pentru dotațiunea învățătorului al II-lea.

2. Cuartir liber în localul școlii și jumătate din grădina școlii.

3. Doi stângini de lemne din cari se va încălzi și sala de învățământ.

4. Diurne și vetură la conferența învățătorască 10 cor.

5. Paușal pentru registrele școlare 10 cor.

Competenții la acest post vor avé să se prezenteze înainte de alegere în vr'o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Alesul va fi obligat a instrua băieții în cântările liturgice și a cânta cu ei la sfânta liturgie, a ține școlă de repetiție cu băieții de la 12—15 ani dimpreună cu învățătoriu I în orele ce se vor staveri de comitetul parochial și a înființa un cor bisericesc din adulți și a-l conduce. E îndatorat a cerceta din când în când și a conduce corul și în biserică din Caraciu. E obligat a și ocupa postul și începe învățământul cu 1 Septembrie v. a fie-cărui an. Competenții au a și așterne petițiile instruite conform normelor din vigoare oficiului protopresbiteral gr. or. Zarand în termenul deschis, indicând în petițiune timpul de când reflectează la cuincuenale.

Din ședința comitetului parochial ținută la 15/28 Iunie 1903.

Cebea, 15/28 Iunie, 1903.

Ioan Jurca paroch, ca dir. școl.

Dr. Pavel Oprea notariu comitet. parochial.

Vidi:

Georgiu Păreu
adm. prot.

Nr. 129 1903.

[159] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea a două posturi de **învătători** la școlă noastră confesională din **Șinca-nouă**, protopresbiteratul Făgăraș, se scrie prin această concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Rom.“.

Salariul este pentru fie-care câte 600 cor., care se solvește din alodiul comunal, cuartir natural în edificiul școlii și lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi să și așternă suplicile lor instruite conform legilor din vigoare în termenul sus indicat la oficiu protopresbiteral subsemnat. De la concurenți se pretinde în cazul când vor fi aleși ca învățători, să țină strană în biserică în fie care Duminecă și sârbătoare și a cânta cu elevii cântările liturgice.

Făgăraș, 8 Iulie, 1903.

Oficiu protopresbiteral gr. or. al Făgărașului în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Iuliu Dan
protopresb.

Nr. 887 1903.

[169] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **paroch** în parochia de clasa a III-a **Giurcuța-de-jos** cu filia **Giurcuța-de-sus**, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în tabela B. pentru întregirea venitorilor preoțești de la stat, despre cari concurenții și pot lua informațiune de la subscrișul.

Concurenții au a și așterne suplicile subsemnatului oficiu, până la termenul sus indicat, fiind instruite în sensul normelor în vigoare, și a se înființa înaintea alegătorilor în vr'o Duminecă sau sârbătoare, pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Oficiu protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial.

Cluj, 7 Iulie 1903.

Tulliu Roșescu
protopresbiter.

Nr. 864 1903.

[161] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de **învătători** de la școlile confesionale din protopresbiteratul Cluj, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“, și anume:

1. **Apahida**, 2. **Bedeciu**, 3. **Calata-mare**, 4. **Calian**, 5. **Cojocna**, 6. **Feneșel**, 7. **Gherofi-Dângău**, 8. **Marișel**, 9. **Mociu**, 10. **Panic**, 11. **Rogojel**, 12. **Someșul rece**.

Pentru fie care post e asigurat salariu de 600 cor., cuartir în edificiul școlii și grădină de legumi.

Cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, sunt a se înainta subscrișului până la termenul indicat.

Petenții au a se prezenta înainte de alegere în comunele la cari au concursat, ca să fie cunoscuți de popor. De la ei se cere, ca în zile de Dumineci și sârbători să cânte în strană, ear' la liturgie să cânte în cor cu școlarii.

Oficiu protopresbiteral în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Cluj, 8 Iulie 1903.

Tulliu Roșescu
protopresbiter.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și invioreză

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, înțituri de ureche, bătăie de inimă, sgârțuri de inimă, asma, auzul greu, sgârțuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu multămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deore-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.— folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.— folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țără și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V colțul strada Kálmán.